

Vincent Augustin ed Uolf Candrian èn s'entupads a chaschun da la radunanza da delegadas e delegads da la LR.

FOTOS S. ROTHMUND

Corina Casanova e Rico Valär da la FMR en discussiun cun il manadar da la gruppa rumantscha en il cussegl grond Lorenz Alig.

Gabriela Tomaschett, Diego Deplazes e Kevin Brunold (da san.) represchentan medemmain la Rumantschia en il cussegl grond.

Collavuraturas e collavuraturs da la LR pon giudair l'apero suenter la radunanza.

Arnold Spescha e Benedetto Vigne (da san.) han prendì peda per ina baterlada.

Collavuraturas e collavuraturs da la LR ed ulteriuras personas ch'èn s'engaschadas per la festa da giubileum da 100 onns.

Il tschientaner da la digitalisaziun ed avischinaziun

Sonda ha gi lieu la radunanza da delegadas e delegads da la Lia Rumantscha a Cuira

■ (cp/anr/sr) Sonda passada ha gi lieu a Cuira la radunanza da delegadas e delegads da la Lia Rumantscha (LR) sut il presidi da Johannes Flury – sin il di exact 100 onns suenter la fundaziun. En il center èn stadas la finiziun dal giubileum da 100 onns e la terminaziun uffiziala dal project «Medias rumantschas». Ulteriurs temas èn stads la nova strategia da la LR ed ils proxims pass en il champ da la digitalisaziun. En la sala dal B12 a Cuira èn 52 delegadas e delegads sco era giasts d'onur e personas interessadas stads preschents a la radunanza da la LR da sonda passada. Ella ha gi lieu en preschientscha da *Jon Domenic Parolini*, president da la regenza dal chantun Grischun, e *Guido Decurtins*, represchentant dal parlament da la citad da Cuira. Plinavant ha la radunanza elegì unanimamain *Romedi Conradin* da l'Uniuin dals Grischs sco suppleant da la suprastanza da la LR. El succeda ad *Anna Chattrina Brunold* ch'ha declarà sia demission.

100 onns LR

Sin il di exact in tschientaner suenter sia fundaziun ha la LR concludì uffizialmain las festivitads da giubileum a la radunanza. L'organisaziun giuditgescha il festival «100 onns Lia Rumantscha» ch'ha gi lieu dal 1. fin ils 18 d'avust 2019 a Zuoz sco bain gartegià. Radund 5000 Rumantschas e Rumantschs sco era personas interessadas d'autras cuminanzas linguistics han visità il teater da giubileum «Tredschin Retg» ed ils indesch dis tematics cun passa 80 puncts da program. La LR ha plaschair dal grond interess e dals blers resuns positivs. Il Plazzet da Zuoz è sa transfurmà durant il festival en in lieu

d'inscunter e da barat. Grazia a la grondezza dal festival èsi reussi da sensibilisar tut las parts dal pajais per las particularitads e las sfidas en connex cun il rumantsch. Quai mussa il grond resun medial cun pli che 200 artitgels da gassetta en l'entira Svizra. Era sur ils cunfins naziunals è vegnì rapportà da las festivitads. Sonda è vegnì preschentà a las delegadas ed als delegads il rapport final provisoric cun il rendaint. L'emprim budget da 975 000 francs è vegnì augmentà sin bel e bain 1,2 milliuns francs suenter l'elavraziun dal project da detagl. Il quint final serra dentant cun expensas totalas da passa 1,3 milliuns francs. Radund 675 000 francs vegnan da contribuziuns dal maun public e da fundaziuns sco era da sponsoring e da contribuziuns da faaturas e fautors.

Glich verda per FMR

La LR ha suenter bundant dus onns concludì uffizialmain il project «Medias rumantschas» ch'ha fatschentà ella dapi la stad 2017. A la radunanza da delegadas e delegads ha la LR preschentà il rendaint final. Cun l'approvaziun dal quint annual ha la LR dà glich verda a la Fundaziun Medias Rumantschas (FMR). Il project ch'è vegnì finanzià comunablamain da la confederaziun, dal chantun Grischun e da la LR ha chaschunà expensas da radund 650 000 francs. Suenter la fundaziun da la FMR è la lavur da la LR terminada. Il fanadur 2019 ha il cussegl da fundaziun sut il presidi da l'antieriura chanceliera federala *Corina Casanova* surprendì il timun. Il november 2019 surpiglia il schefredactur novelegi *David Truttmann* l'uffizi. Tenor Casanova saja

quai vegnì ditg savens – a chaschun da las festivitads per il giubileum da 100 onns LR a Zuoz – ch'il rumantsch saja in linguatg pledà ed il linguatg a scrit possian ins emblidar. «Quai n'è betg l'opiniun dal cussegl da fundaziun da la FMR», ha punctuà Casanova. Ella saja persuadida ch'il rumantsch stoppia exister vinavant e quai er a scrit. I saja impurtant da mantegnair il pled scrit publicistic en ils tschintg idioms ed en rumantsch grischun. Resguardar la populaziun en las regions nua che quai vegn discurre rumantsch saja impurtant, dentant er en la diaspora saja quai impurtant da porscher la pussaivladad da leger rumantsch. Era la FMR vegnia a prender a mauns la digitalisaziun.

Nova strategia e digitalisaziun

Sin basa dal rapport dal Center per democrazia ad Aarau e sin las constataziuns durant las festivitads da 100 onns è la LR per il mument vidlonder dad elavurar ina nova strategia. La suprastanza da la LR ha instradà ina gruppa da lavur che sa cumpona da represchentas e represchentas dal cussegl da la LR e da l'operativa da la LR. Ella prepara ina proposta per mauns da la radunanza da delegadas e delegads. L'approvaziun ha lieu en ina radunanza extraordinaria la primavaira 2020. In ulteriur tema da la radunanza è stada la digitalisaziun. La LR elavura per il mument cun differentas partidas che s'engaschan sin quest champ in fundament per ils projects existents. Sco impurtant giuditgescha ella ch'ìls meds ch'il chantun Grischun mettia a disposiziun per la digitalisaziun vegnian er impundids per la digitalisaziun en ils secturs lingua e cultura.

Era la giuventetgna è fermamain engaschada per il rumantsch: Giuanna Beeli e Maurus Bundi.